

Spis treści

Wykaz skrótów	17
Wstęp	21

Rozdział 1

Rola i zadania wojewody w zakresie bezpieczeństwa państwa

(Włodzimierz Stańczyk)	27
1.1. Wprowadzenie	27
1.2. Funkcje administracji publicznej w dziedzinie bezpieczeństwa.....	27
1.3. Wojewódzki system zarządzania kryzysowego.....	29
1.4. Planowanie i programowanie obronne	31
1.5. Szkolenie i kontrola wykonywania zadań obronnych.....	34
1.6. Wojewoda – szef Obrony Cywilnej województwa.....	34
1.7. Organizacja systemu powiadamiania ratunkowego	35
1.8. Zadania wojewody w czasie stanu wojennego	35
1.9. Zakończenie	36
Bibliografia.....	37

Rozdział 2

Bezpieczeństwo społeczne a świadomość zagrożenia konfliktem zbrojnym

(Mariusz Kubiak, Maciej Tołwiński).....	39
2.1. Wprowadzenie	39
2.2. Istota bezpieczeństwa społecznego	39
2.3. Ochrona ludności cywilnej w normach prawa międzynarodowego.....	40
2.4. Agresja, przemoc i zniszczenie – kategorie destrukcyjności.....	41
2.5. Świadomość istnienia zagrożeń	44
2.6. Zakończenie	45
Bibliografia.....	46

Rozdział 3

Przygotowania obronne wybranych jednostek organizacyjnych na obszarze

powiatu (Dariusz Nowak).....	49
3.1. Wprowadzenie	49
3.2. Rola starosty w zakresie obrony narodowej	49
3.3. Komenda Powiatowa (Miejska) Państwowej Straży Pożarnej	54
3.4. Komenda Powiatowa (Miejska) Policji.....	57
3.5. Zakończenie	62
Bibliografia.....	63

Rozdział 4

Lokalny wymiar bezpieczeństwa energetycznego na przykładzie

województwa lubelskiego (Justyna Trubalska).....	65
4.1. Wprowadzenie	65
4.2. Polityka energetyczna na poziomie lokalnym	67
4.2.1. Gmina jako podmiot polityki energetycznej na poziomie lokalnym.....	68

4.2.2. Przedsiębiorstwa energetyczne jako podmioty polityki energetycznej na poziomie lokalnym	71
4.2.3. Ramy prawne bezpieczeństwa energetycznego na poziomie lokalnym	74
4.3. Uwarunkowania bezpieczeństwa energetycznego województwa lubelskiego	76
4.3.1. Ogólna charakterystyka potencjału surowcowo-energetycznego województwa lubelskiego	77
4.3.2. Dokumenty programowe w zakresie bezpieczeństwa energetycznego w województwie lubelskim	80
4.3.3. Aktualne wyzwania dla lokalnego bezpieczeństwa energetycznego w województwie lubelskim	83
4.4. Zakończenie	86
Bibliografia.....	87

Rozdział 5

Wybrane problemy społeczne województwa lubelskiego

(Małgorzata Koszewska)	91
5.1. Wprowadzenie	91
5.2. Demografia, starzenie się społeczeństwa	91
5.3. Bezrobocie i ubóstwo	92
5.4. Bezdomność i wykluczenie społeczne	93
5.5. Alkoholizm, narkomania, HIV/AIDS	94
5.6. Zaburzenia psychiczne i samobójstwa	96
5.7. Przystępczość	97
5.8. Zakończenie	99
Bibliografia.....	99

Rozdział 6

Zagrożenie przystępczością kieszonkową a bezpieczeństwo społeczności

lokalnych (Daria Olender)	101
6.1. Wprowadzenie	101
6.2. Bezpieczeństwo społeczności lokalnych.....	102
6.3. Kradzież kieszonkowa – ogólna charakterystyka zjawiska.....	103
6.3.1. Kradzież kieszonkowa – pojęcie	103
6.3.2. Sprawcy kradzieży kieszonkowej.....	104
6.3.3. Metody i techniki kradzieży	105
6.3.4. Ofiary kradzieży kieszonkowej	106
6.4. Miejsca najbardziej zagrożone dla bezpieczeństwa społeczności lokalnej.....	107
6.5. Prawne aspekty przystępczości kieszonkowej.....	108
6.6. Wykrywalność przystępczości kieszonkowej.....	110
6.7. Działania ukierunkowane na bezpieczeństwo społeczności lokalnych.....	110
6.7.1. Szczebel prewencyjny	110
6.7.2. Szczebel wywiadowczy	111
6.7.3. Szczebel edukacyjny	111
6.8. Zakończenie	113
Bibliografia.....	115

Rozdział 7

System edukacji dla bezpieczeństwa w społecznościach lokalnych

(Andrzej Pieczywok)	117
7.1. Wprowadzenie	117
7.2. Ustalenia terminologiczne	118
7.3. Założenia ogólne koncepcji systemu edukacji dla bezpieczeństwa.....	121
7.4. Instytucje edukacji dla bezpieczeństwa.....	124
7.5. Zakończenie	128
Bibliografia.....	131

Rozdział 8

Edukacja społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń terrorystycznych

lotnictwa cywilnego (Małgorzata Lasota)	133
8.1. Wprowadzenie	133
8.2. Terroryzm lotniczy – definicja i podział	134
8.3. Wyniki badań dotyczące świadomości zagrożeń terrorystycznych	136
8.4. Rola edukacji społeczności lokalnej.....	143
8.5. Zakończenie	145
Bibliografia.....	146

Rozdział 9

Ochrona ludności – ostrzeganie o zagrożeniach i alarmowanie

(Bogdan Michailiuk)	147
9.1. Wprowadzenie	147
9.2. Ochrona ludności – ogólna charakterystyka.....	147
9.3. Ostrzeganie i alarmowanie. Charakterystyka pojęć	149
9.4. Krajowy System Wykrywania Skazań i Alarmowania	151
9.5. Regionalny System Ostrzegania	155
9.6. Krajowy System Ostrzegania.....	157
9.7. Sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze.....	158
9.8. Zakończenie	160
Bibliografia.....	160

Rozdział 10

Zadania organów administracji rządowej w zakresie wykonywania zadań systemu PRM w przypadku katastrofy (Krzysztof Goniewicz,

Mariusz Goniewicz, Witold Pawłowski)	163
10.1. Wprowadzenie.....	163
10.2. Zadania organów administracji rządowej.....	164
10.3. System Powiadamiania Ratunkowego	167
10.4. System Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego...	169
10.5. Zakończenie	170
Bibliografia.....	171

Rozdział 11

Policja w systemie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego województwa lubelskiego (Sławomir Franc, Paweł Pochodyła)	173
11.1. Wprowadzenie.....	173
11.2. Policja w województwie lubelskim.....	173
11.3. Policja a samorząd terytorialny.....	177
11.4. Policja w wojewódzkim systemie zarządzania kryzysowego.....	180
11.5. Efekty działań Policji na terenie województwa.....	183
11.6. Zakończenie	187
Bibliografia.....	188

Rozdział 12

Rola Policji w zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie powiatu krasnostawskiego w latach 2011-2014 (Konrad Puławski).....	189
12.1. Wprowadzenie.....	189
12.2. Obszar działania i struktura organizacyjna KPP w Krasnymstawie	189
12.3. Zagrożenia występujące w zasięgu terytorialnym KPP	193
12.4. Przestępczość w latach 2011-2014 na terenie powiatu krasnostawskiego	197
12.5. Programy prewencyjne realizowane przez KPP w Krasnymstawie i strategia działania na następne lata	204
12.6. Zakończenie	208
Bibliografia.....	209

Rozdział 13

Zmiany w działaniach Żandarmerii Wojskowej na rzecz społeczności lokalnych po 1 lipca 2015 r. (Wińczysław Jastrzębski).....	211
13.1. Wprowadzenie.....	211
13.2. Ustawowe zadania Żandarmerii Wojskowej	211
13.3. Uprawnienia procesowe Żandarmerii Wojskowej.....	215
13.4. Współdziałanie Żandarmerii Wojskowej z innymi służbami	218
13.5. Zakończenie	220
Bibliografia.....	221

Rozdział 14

Bezpieczeństwo transportu drogowego w województwie lubelskim (Paulina Breska, Małgorzata Perzyna).....	223
14.1. Wprowadzenie.....	223
14.2. Istota bezpieczeństwa drogowego	223
14.3. Przyczyny i sprawcy wypadków drogowych.....	226
14.4. Status ofiar wypadków drogowych	229
14.5. Wypadkowość w województwie lubelskim jako problem ekonomiczno-społeczny i dysfunkcji bezpieczeństwa drogowego.....	230
14.6. Zakończenie	234
Bibliografia.....	234

Rozdział 15

Zadania wójta w zakresie zapewnienia porządku publicznego

i bezpieczeństwa obywateli. Analiza przypadków (Marek Gąska).....	237
15.1. Wprowadzenie.....	237
15.2. Pojęcie bezpieczeństwa i porządku publicznego	237
15.3. Zadania własne gminy w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego.....	239
15.4. Analiza przypadku pierwszego	246
15.4.1. Działania interwencyjne u władz gminy	247
15.4.2. Podjęte działania na płaszczyźnie administracyjnej	248
15.4.3. Działania w obszarze sądowno-administracyjnym.....	250
15.4.4. Podsumowanie	251
15.5. Analiza przypadku drugiego	255
15.6. Analiza przypadku trzeciego.....	261
15.7. Zakończenie	264
Bibliografia	265

Rozdział 16

System zarządzania kryzysowego na poziomie lokalnym na przykładzie

Starostwa Powiatowego w Zamościu (Renata Mikitiuk)	271
16.1. Wprowadzenie.....	271
16.2. Katalog zagrożeń bezpieczeństwa powiatu zamojskiego	272
16.3. Elementy systemu zarządzania kryzysowego	276
16.4. Zakończenie	282
Bibliografia	283

Rozdział 17

Organizacja administracji publicznej w czasie klęski żywiołowej na przykładzie

Archiwum Państwowego w Zamościu (Magdalena Kuranc-Szymczak)	285
17.1. Wprowadzenie.....	285
17.2. Archiwum Państwowe w Zamościu	287
17.3. Katastrofy i ich negatywne skutki.....	289
17.4. Przygotowania na ewentualność katastrofy	290
17.5. Szacowanie zniszczeń.....	293
17.6. Metody i techniki ratunkowe	294
17.7. Zakończenie	297
Bibliografia	298

Rozdział 18

Rola języka ojczystego w systemie bezpieczeństwa narodowego wobec procesu

globalizacji (Ewa Kuźma)	299
18.1. Wprowadzenie.....	299
18.2. Prawodawstwo, instytucje i organizacje zabezpieczające prawa człowieka w zakresie języka ojczystego.....	299
18.3. Bezpieczeństwo kulturowe a globalizacja	303
18.4. Język polski a globalizacja	308

18.5. Zakończenie	310
Bibliografia	311
Spis rysunków, tabel i wykresów	315
Bibliografia	319
Streszczenia.....	341
Noty o Autorach.....	357

Table of Contents

Abbreviations.....	17
Introduction	21

CHAPTER 1

GOVERNOR'S ROLE AND RESPONSIBILITIES IN THE FIELD

OF STATE SECURITY (Włodzimierz Stańczyk).....	27
1.1. Introduction.....	27
1.2. Functions of public administration within the scope of security	27
1.3. Provincial crisis management system.....	29
1.4. Planning and programming of defence.....	31
1.5. Training and supervision of defence operation.....	34
1.6. Governor – chief of civil defence of the Province	34
1.7. Organisation of emergency alarming system.....	35
1.8. Governor's tasks during martial law	35
1.9. Conclusion	36
Bibliography	37

CHAPTER 2

PUBLIC SECURITY VS AWARENESS OF THE ARMED CONFLICT RISKS

(Mariusz Kubiak, Maciej Tołwiński).....	39
2.1. Introduction.....	39
2.2. The essence of public security	39
2.3. Security of civilians according to the rules of international law.....	40
2.4. Aggression, violence and destruction – categories of destructiveness.....	41
2.5. Awareness of existing threats	44
2.6. Conclusion	45
Bibliography	46

CHAPTER 3

DEFENCE PREPARATIONS OF SELECTED ORGANISATIONAL

UNITS WITHIN THE COUNTY (Dariusz Nowak)	49
3.1. Introduction.....	49
3.2. The role of head of county in the scope of national defence	49
3.3. The State Fire Service – county headquarters.....	54
3.4. Police county headquarters	57
3.5. Conclusion	62
Bibliography	63

CHAPTER 4**LOCAL DIMENSION OF ENERGY SECURITY ON THE EXAMPLE****OF LUBELSKIE PROVINCE (Justyna Trubalska) 65**

4.1. Introduction.....	65
4.2. Energy policy at the local level.....	67
4.2.1. Commune as an entity of energy policy at the local level	68
4.2.2. Energy enterprises as entities of energy policy at the local level.....	71
4.2.3. Legal framework of energy security at the local level.....	74
4.3. Conditions for energy security of Lubelskie Province	76
4.3.1. General characteristics of raw material and energy potential in Lubelskie Province	77
4.3.2. Programme documents in the scope of energy security in Lubelskie Province	80
4.3.3. Current challenges of local energy security of Lubelskie Province	83
4.4. Conclusion	86
Bibliography	87

CHAPTER 5**SELECTED SOCIAL PROBLEMS OF LUBELSKIE PROVINCE****(Malgorzata Koszewska) 91**

5.1. Introduction.....	91
5.2. Demography, ageing society.....	91
5.3. Unemployment and poverty.....	92
5.4. Homelessness and social exclusion.....	93
5.5. Alcoholism, drug abuse, HIV/AIDS	94
5.6. Mental disorders and suicides	96
5.7. Crime	97
5.8. Conclusion	99
Bibliography	99

CHAPTER 6**THE THREAT OF PICKPOCKETING VS. THE SECURITY OF LOCAL****COMMUNITIES (Daria Olender)..... 101**

6.1. Introduction.....	101
6.2. Security of local communities	102
6.3. Pickpocketing – general characteristics of the phenomenon	103
6.3.1. Pickpocketing – term	103
6.3.2. Pickpockets.....	104
6.3.3. Methods and techniques of stealing.....	105
6.3.4. Victims of pickpocketing	106
6.4. Places of the highest risks for the local community.....	107
6.5. Legal aspects of pickpocketing	108
6.6. Pickpocketing detection rate.....	110
6.7. Measures oriented at the security of local communities	110
6.7.1. Operational level.....	110

6.7.2. Intelligence level.....	111
6.7.3. Educational level.....	111
6.8. Conclusion	113
Bibliography	115

CHAPTER 7

SYSTEM OF EDUCATION FOR THE SECURITY OF LOCAL COMMUNITIES

(Andrzej Pieczywok).....	117
7.1. Introduction.....	117
7.2. Terminological arrangements	118
7.3. General assumptions of the concept of security education system.....	121
7.4. Institutions of security education system.....	124
7.5. Conclusion	128
Bibliography	131

CHAPTER 8

EDUCATION OF LOCAL COMMUNITY IN THE FIELD OF CIVIL AVIATION

TERRORIST THREATS (Małgorzata Lasota)	133
8.1. Introduction.....	133
8.2. Aviation terrorism – definition and its division.....	134
8.3. Research results concerning awareness of terrorist threats	136
8.4. The role of local community education.....	143
8.5. Conclusion	145
Bibliography	146

CHAPTER 9

CIVIL PROTECTION – PUBLIC ALERT AND WARNING SYSTEM

(Bogdan Michailiuk).....	147
9.1. Introduction.....	147
9.2. Civil protection – overview	147
9.3. Warning and alarming – Definitions	149
9.4. The National System of Contamination Detection and Alarm	151
9.5. Regional warning system.....	155
9.6. National warning system	157
9.7. Alarm signal and warning announcements.....	158
9.8. Conclusion	160
Bibliography	160

CHAPTER 10

RESPONSIBILITIES OF ADMINISTRATIVE BODIES IN PERFORMANCE OF THE EMERGENCY MEDICAL SYSTEM OPERATIONS IN THE EVENT OF A DISASTER (Krzysztof Goniewicz, Mariusz Goniewicz, Witold Pawłowski).....

10.1. Introduction.....	163
10.2. Tasks of government authorities	164
10.3. Emergency Alert System	167

10.4. Command support system of National Medical Rescue Service	169
10.5. Conclusion	170
Bibliography	171
CHAPTER 11	
POLICE IN THE SYSTEM OF SECURITY AND PUBLIC ORDER IN LUBELSKIE PROVINCE (Sławomir Franc, Paweł Pochodyła)	
11.1. Introduction.....	173
11.2. Police in Lubelskie Province	173
11.3. Police versus local self – government	177
11.4. Police in the Provincial crisis management system.....	180
11.5. Effects of the police operations in the Province.....	183
11.6. Conclusion	187
Bibliography	188
CHAPTER 12	
ROLE OF POLICE IN ASSURING SAFETY AND PUBLIC ORDER IN KRASNYSTAW DISTRICT IN 2011-2014 (Konrad Puławski).....	
12.1. Introduction.....	189
12.2. Territorial scope and organizational structure of the County	
Police Headquarters in Krasnystaw	189
12.3. Threats present in the territory of the County Police Headquarters.....	193
12.4. Crime in 2011-2014 in Krasnystaw County	197
12.5. Prevention programmes implemented by County	
Police Headquarters in Krasnystaw and strategy for the forthcoming year	204
12.6. Conclusions.....	208
Bibliography	209
CHAPTER 13	
CHANGES IN THE ACTIVITIES OF THE MILITARY POLICE FOR LOCAL COMMUNITIES AFTER 1ST JULY 2015 (Wińczysław Jastrzębski)...	
13.1. Introduction.....	211
13.2. Statutory tasks of Military Police.....	211
13.3. Entitlements of Military Police	215
13.4. Cooperation of Military Police with other services	218
13.5. Conclusion	220
Bibliography	221
CHAPTER 14	
SAFETY OF THE ROAD TRANSPORT IN LUBELSKIE PROVINCE (Paulina Breska, Małgorzata Perzyna).....	
14.1. Introduction.....	223
14.2. The essence of road safety	223
14.3. Reasons and perpetrators of traffic accidents	226
14.4. Status of traffic accidents victims	229

14.5. Accident statistics in Lubelskie Province as a socio-economic problem as well as an issue of road safety dysfunction	230
14.6. Conclusion	234
Bibliography	234

CHAPTER 15

COMPETENCES OF VOGT IN THE RANGE OF ENSURING PUBLIC ORDER

AND THE SECURITY CITIZENS. CASE STUDIES (Marek Gąska).....237

15.1. Introduction.....	237
15.2. The concept of security and public order	237
15.3. Municipalities duties in the field of security and public order	239
15.4. Analysis of case one	246
15.4.1. Interventions with the municipal authorities	247
15.4.2. Administrative measures	248
15.4.3. Judicial and administrative measures.....	250
15.4.4. Summary	251
15.5. Analysis of case two.....	255
15.6. Analysis of case three.....	261
15.7. Conclusion	264
Bibliography	265

CHAPTER 16

THE LOCAL CRISIS MANAGEMENT SYSTEM ON THE EXAMPLE

OF THE COUNTY OFFICE IN ZAMOŚĆ (Renata Mikitiuk).....271

16.1. Introduction.....	271
16.2. Catalogue of threats of Zamość County	272
16.3. Elements of crisis management system	276
16.4. Conclusion	282
Bibliography	283

CHAPTER 17

ORGANISATION OF PUBLIC ADMINISTRATION IN THE TIMES

OF NATURAL DISASTERS ON THE EXAMPLE OF NATIONAL ARCHIVES

IN ZAMOŚĆ (Magdalena Kuranc-Szymczak).....285

17.1. Introduction.....	285
17.2. National Archives in Zamość.....	287
17.3. Natural disasters and negative effects	289
17.4. Preparations for possible disaster	290
17.5. Estimation of destruction.....	293
17.6. Life saving methods and techniques.....	294
17.7. Conclusion	297
Bibliography	298

CHAPTER 18	
THE ROLE OF THE MOTHER TONGUE IN THE SYSTEM OF NATIONAL SECURITY IN THE FACE OF THE GLOBALIZATION (Ewa Kuźma)	299
18.1. Introduction.....	299
18.2. Legislation, institutions and organisations that protect human rights in the scope of mother tongue	299
18.3. Cultural security versus globalisation.....	303
18.4. Polish language and globalisation	308
18.5. Conclusion	310
Bibliography	311
LIST OF CHARTS, TABLES AND ILLUSTRATIONS	315
BIBLIOGRAPHY	319
SUMMARY	341
ABOUT THE AUTHORS	357